

CENTRAS

Centrul de Asistență pentru Organizații Neguvernamentale

Bd.Nicolae Balcescu nr.25, ap.14, et. 7, Sector 1, București, România

Tel: (021) 2230010, 2230011, Fax: (021) 2230012, E-mail: office@centras.ro

Societatea civilă în 70.000 km

Raport Anual 2004

martie 2005

CENTRAS

Centrul de Asistență pentru Organizații Neguvernamentale

Bd.Nicolae Balcescu nr.25, ap.14, et. 7, Sector 1, București, România

Tel: (021) 2230010, 2230011, Fax: (021) 2230012, E-mail: office@centras.ro

Cuprins

Prezentare CENTRAS...3

Cuvânt înainte...4

**Programul de asistență tehnică pentru beneficiarii finanțării
ChildNet 2004...5**

100% Cetățean...7

**Civis Media – Tineri jurnaliști interni în organizații
neguvernamentale...9**

Forumul ONG – Ediția a-IX-a...13

**Centrul de Resurse pentru organizațiile neguvernamentale din
domeniul protecției copilului...15**

Să învățăm parteneriatul!...18

**Atitudini –
Revista organizațiilor neguvernamentale din România...20**

CENTRAS

Centrul de Asistență pentru Organizații Neguvernamentale

Bd.Nicolae Balcescu nr.25, ap.14, et. 7, Sector 1, București, România

Tel: (021) 2230010, 2230011, Fax: (021) 2230012, E-mail: office@centras.ro

CENTRAS - Oameni pentru Democratie. Democratie pentru Oameni

Centrul de Asistență pentru Organizații Neguvernamentale – CENTRAS a fost înființat în 1995 ca o continuare a proiectului “Vocea Civica” desfășurat în România de International Foundation For Election Systems – IFES (Fundația Internațională pentru Sisteme Electorale).

Misiunea CENTRAS este de a contribui la dezvoltarea democrației în România prin întărirea sectorului neguvernamental.

Obiectivele strategice sunt: să contribuie la creșterea capacității instituționale a ONG-urilor din România; să contribuie la o mai strânsă cooperare în cadrul sectorului neguvernamental și în egală măsură cu administrația publică, media, cetățenii și sectorul profit; să dezvolte modele de succes replicabile în vederea îmbunătățirii activităților ONG-urilor.

În cei 8 ani de activitate, CENTRAS s-a menținut printre cele mai active organizații neguvernamentale din România. Rezultatele activităților sale influențează evoluția sectorului asociativ românesc, atât la nivel local cât și național. Centrul de Asistență pentru Organizații Neguvernamentale acordă o atenție deosebită cooperării internaționale și parteneriatelor cu caracter regional, urmărind creșterea prezenței românești pe scena internațională. CENTRAS face parte din două rețele internaționale: rețeaua Orpheus a European Foundation Centre, CEAVA - Centrul de Sprijin al Vieții Asociative și este membru fondator al Citizen's Pact for CEE.

În anul 2004, CENTRAS a acordat asistență de specialitate (în domeniile dezvoltării organizaționale) unui număr de peste 60 de ONG-uri din întreaga țară, totalizând astfel mai bine de 70.000 km de deplasări dedicate consolidării societății civile românești.

CENTRAS

Centrul de Asistență pentru Organizații Neguvernamentale

Bd.Nicolae Balcescu nr.25, ap.14, et. 7, Sector 1, București, România
Tel: (021) 2230010, 2230011, Fax: (021) 2230012, E-mail: office@centras.ro

Un deceniu greu de uitat

CENTRAS a apărut în 1995, după primii cinci ani ai “democrației originale” și cu un an înaintea ajungerii la palatele Cotroceni și Victoria a democrației ce avea să se recunoască, după numai patru ani de eforturi, “învinsă de structuri”. A supraviețuit celui de al doilea val – ce zic eu, val, celui de al doilea tsunami – al democrației din cale afară de originală și sărbătorește azi 10 ani de existență la numai câteva luni de când o mână de foști colegi de societate civilă s-au înhămat la jugul greu al anticorupției mutându-se cu arme și bagaje în chiar epicentrul de unde România este zgâlțâită de cutremure morale permanente.

Îți trebuie ceva tenacitate spre a nu-ți regăsi numele printre mușuroaiele de oenge-uri construite și administrate, potrivit celebrelor stenograme, de social democrația hrebenciuciană. Îți trebuie și mult umor pentru a aștepta fără succes, pe treptele Palatului Parlamentului, ca primul produs prezidențial al societății civile să se țină de cuvânt – să vină și să se adreseze Forumului Național al Organizațiilor Neguvernamentale. Și ai nevoie de o bună doză de optimism ca după atâția ani de fente ale politicianilor de toate culorile să speri că parteneriatul social este încă posibil.

Să gândești proiecte de legi în locul legiuitorului care nu are vreme pentru sectorul neguvernamental căci e prea ocupat să-și șteargă urmele ce-l leagă de multiple societăți de autobinefacere, să încerci crearea de sisteme de informare coerentă când piața este inundată de megamaneliști ai dezinformării selective, să-ți propui dezvoltarea de rețele a unor centre de resurse regionale când obsesia Puterii rămâne centralizarea, să rămâi parte a efortului înfiripării unei conștiințe de sine a sectorului când foarte mulți lideri ai lui migrează spre conforturi de toate felurile rămâne, îndrăznesc să spun, o chestiune de destin.

Au trecut, și încă foarte repede, anii în care entuziasmul și devotamentul față de un crez s-au dovedit oarecum de ajuns pentru ca misiunea unei organizații neguvernamentale să fie onorată. Profesionalizarea a devenit și în acest sector o condiție sine qua non pentru a rămâne credibil și competitiv. Asemeni celorlalte sectoare, și arena neguvernamentalilor e măcinată de adversități, excese și înguste înțelegeri ale însuși conceptului de parteneriat.

După un deceniu și jumătate de sprijin extern, fluxul proiectelor dedicate încurajării sectorului neguvernamental își schimbă direcția spre alte părți ale lumii. Chiar și perioada consolidării acestui sector e considerată de mulți finanțatori externi drept încheiată. Vor rămâne în competiție doar acele organizații ce au învățat să se gospodărească ele însele în timp ce dădeau sfaturi prețioase altora, doar cei care au câștigat bruma de încredere de care e vitală nevoie pentru a stârni încrederea și interesul mecenatului intern, numai cei pentru care parteneriatul intrasectorial nu este doar vorbă presărată prin rapoarte anuale și cereri de finanțare.

Ca președinte al Consiliului de Administrație, mulțumesc în acest moment tuturor colegilor mei care au acceptat să crediteze cu numele lor activitatea CENTRAS-ului. Celor ce au dus pe umerii lor activitatea zilnică a organizației le sunt profund îndatorat că au păstrat în viață principiile și valorile programului IFES în România, proiect dedicat consolidării Societății Civile, finanțat de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Căci de acolo a început aventura CENTRAS.

În sfârșit, mulțumesc celor ce au făcut tot ce le-a stat în putință pentru ca organizații de felul CENTRAS-ului să dispară. Unul din adevărurile de care nu mă îndoiesc este acela că tot ce nu te ucide te face mai puternic. Și la o clipă festivă se cuvine să fii recunoscător tuturor celor ce te-au făcut să devii mai robust.

Dorin Tudoran

CENTRAS

Centrul de Asistență pentru Organizații Neguvernamentale

Bd.Nicolae Balcescu nr.25, ap.14, et. 7, Sector 1, București, România
Tel: (021) 2230010, 2230011, Fax: (021) 2230012, E-mail: office@centras.ro

Asistență tehnică, training și monitorizare pentru organizațiile beneficiare ale finanțării World Learning prin programul ChildNet

Finanțator: USAID - World Learning, prin programul ChildNet

Perioada de implementare : 1 octombrie 2003 – 31 octombrie 2004

Parteneri: Federația Națională Asistenților Sociali Profesioniști Centrul de Resurse și Instruire pentru Profesiuni Sociale,,CRIPS”

Proiectul a constat în asigurarea de instruire și asistență tehnică și monitorizare pentru 20 de organizații mici care oferă servicii directe copiilor cu dizabilități din comunitățile lor. Toate aceste 20 de organizații au derulat proiecte finanțate de USAID - World Learning prin programul ChildNet .

Eforturile Centras și ale partenerilor săi s-au îndreptat spre optimizarea serviciilor oferite și sustenabilitatea celor 20 de ONG-uri, astfel încât la sfârșitul proiectului (care a durat un an) acestea :

- și-au îmbunătățit managementul organizațional și financiar (inclusiv privind modalitățile de raportare și bugetare)
- li-au dezvoltat abilitățile și cunoștințele în domeniul strângerii de fonduri și al sustenabilității
- au expertiză în oferirea de servicii de calitate în domeniul protecției copiilor cu dizabilități

Pentru aceasta, Centras și partenerii au derulat sesiuni de instruire și asistență tehnică în domeniile: management de proiect, management organizațional, strângere de fonduri, raportare, evaluare și monitorizare de proiect și relații publice dar și instruire de specialitate în domeniul asistenței sociale, astfel încât, după încetarea finanțării oferite de World Learning toate aceste 20 de organizații să fie capabile să se dezvolte singure.

În 2003 au avut loc **activități premergătoare** desfășurării efective a proiectului:

- întâlniri ale echipei de proiect, planificare, contactarea beneficiarilor
- evaluarea nevoilor de asistență și a proiectelor prin analiza proiectelor, vizite pe teren și evaluarea acestora
- elaborarea sintezei privind analiza de nevoi

În 2004 **activitățile** s-au diversificat și au vizat acordarea de asistență în concordanță cu **rezultatele evaluării** nevoilor celor 20 de organizații:

CENTRAS

Centrul de Asistență pentru Organizații Neguvernamentale

Bd.Nicolae Balcescu nr.25, ap.14, et. 7, Sector 1, București, România
Tel: (021) 2230010, 2230011, Fax: (021) 2230012, E-mail: office@centras.ro

- Patru seminarii ce au adunat câte doi reprezentanți ai organizațiilor beneficiare, traineri și finanțatori și care s-au desfășurat la Sinaia, București, Dunavăț și Predeal
- Vizite de asistență financiară și dezvoltare organizațională la toate cele 20 de organizații
- Derularea de seminarii intermediare regionale
- Realizarea unui grup de discuții. Grupul de discuții este funcțional și eficient pentru comunicarea între participanții la proiect. Site-ul www.centras.ro/childnet este folosit pentru stocarea și accesul rapid și ușor la informație

Cele 20 de organizații care au primit asistență în cadrul acestui proiect sunt:

- Fundația Creștină RCE Speranța Copiilor Arad
- Fundația „Totul pentru Copii” București
- Asociația Langdon Down Oltenia
- Fundația Română pentru Copii, Comunitate și Familie Baia Mare
- Fundația „Mara” Deva
- Fundația „Trebuie” filiala Brăila
- Fundația „Conexiuni” Deva
- Holt România filiala Constanța
- Asociația Culturală „Matei Basarab” Slobozia
- Fundația Romanian Childrens Appeal București
- Fundația „Alături de Voi” Iași
- Fundația „Casa Luminii” Slatina
- Asociația „Sprijiniți copiii” Alba Iulia
- Asociația de Sprijin a Copiilor Handicapați Fizic filiala Olt
- Asociația Românp Anti SIDA Piatra Neamț
- Asociația Asistenților Sociali Profesioniști Rm. Vâlcea
- Fundația „Un copil, o speranță” București
- Asociația pentru copii și adulți cu handicap psihic „Speranța” Brăila
- Asociația „Esperando” Baia Mare
- Organizația „Ușile Deschise” București

CENTRAS

Centrul de Asistență pentru Organizații Neguvernamentale

Bd. Nicolae Balcescu nr. 25, ap. 14, et. 7, Sector 1, București, România
Tel: (021) 2230010, 2230011, Fax: (021) 2230012, E-mail: office@centras.ro

Cetățean 100%

Finanțator: Proiect finanțat de Ambasada Regatului Țărilor de Jos la București în cadrul programului Matra-KAP

Perioada de implementare: februarie 2004 – ianuarie 2005

Proiectul Cetățean 100% și-a propus să crească participarea ONG-urilor la procesul de luare a deciziilor și să promoveze cele mai bune practici în participarea publică. El a constatat în nouă întâlniri lunare cu discuții pe subiecte legate de Societatea Civilă, consultarea ei în procesul de luare a deciziilor și buna guvernare. La aceste întâlniri, programate în perioada pre-electorală, au fost invitați reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale, jurnaliști și experți din partidele politice.

Rezultate:

După fiecare întâlnire a fost editat și distribuit un buletin - 100% Cetățean - despre subiectul în discuție. Buletinul a fost trimis gratuit către numeroși beneficiari dintre care: 900 ONG-uri, 100 reprezentanți ai administrației locale și centrale, 75 instituții media, 50 studenți, cetățeni și participanți la dezbateri. Toate cele nouă numere ale buletinului "Cetățean 100%" pot fi găsite și pe internet în format pdf la adresa www.centras.ro.

Subiectele celor 9 întâlniri au fost:

1. Ce este buna guvernare. Faza de implementare – provocări și soluții
Valorile bune guvernării
2. Deschidere
3. Participare
4. Responsabilitate
5. Investiții în buna guvernare – Forumurile candidaților
6. Eficiență și coerență
Participarea cetățenilor la:
7. Elaborarea politicilor publice
8. Implementarea politicilor publice
9. Monitorizarea (evaluarea) politicilor publice

Pentru fiecare întâlnire, CENTRAS a invitat persoane cheie pentru subiectele discutate, având în vedere atât domeniul lor de activitate cât și deschiderea spre discuții. Printre aceștia s-au numărat:

- Napoleon Pop - Deputat PNL de București, economist, doctor în relații internaționale

CENTRAS

Centrul de Asistență pentru Organizații Neguvernamentale

Bd.Nicolae Balcescu nr.25, ap.14, et. 7, Sector 1, București, România
Tel: (021) 2230010, 2230011, Fax: (021) 2230012, E-mail: office@centras.ro

- Dumitru Chiriță – Deputat PSD de Argeș, Secretarul Comisiei pentru Integrare Europeană, licențiat în drept
- Octavian Oprea – Senator, membru în comisia juridică a Senatului, licențiat în drept și filosofie
- Adrian Paul Iliescu – Prof. Univ. Dr. Facultatea de Filosofie, Universitatea București
- Cristian Ghinea – Redactor și comentator politic la revista Dilema veche
- Melania Vergu – Șef departament tineret/învățământ la ziarul Adevărul
- Alexandru Ciocia - Asociația Junior
- Ciprian Ciucu – Centrul Educația 2000+
- Alain Canonne – Reprezentant al Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Franceze, responsabil de relația cu ONG-urile
- Cristina Bucată – Dir. Executiv Uniunea Națională a Organizațiilor Persoanelor Afectate de HIV/SIDA
- Diana Călinescu – Asociația pentru Protecția și Apărarea Drepturilor Omului din România – Comitetul Helsinki
- Dolores Neagoe – Task Manager, Delegația Comisiei Europene în România
- Carmen Epure – Dir. Executiv FDSC
- Cristian Pârvulescu – Președinte Asociația Pro Democratia
- Stelian Tănase – Analist politic, realizator tv – Realitatea TV
- Victor Roncea – Șef departament externe la cotidianul ZIUA
- Radu F. Alexandru – senator PNL
- Aurel Pană – senator PD
- Cristian Boureanu – Membru în consiliul director al PNL

CENTRAS

Centrul de Asistență pentru Organizații Neguvernamentale

Bd.Nicolae Balcescu nr.25, ap.14, et. 7, Sector 1, București, România

Tel: (021) 2230010, 2230011, Fax: (021) 2230012, E-mail: office@centras.ro

„CIVIS Media” tineri jurnaliști stagiaari în organizațiile civice

Finanțator: UNIUNEA EUROPEANĂ prin Programul Phare Societate Civilă, componenta Educație Civică. Mass-media Independentă.

Perioada de implementare: 30 noiembrie 2003 – 30 iunie 2004

Parteneri: Fundația START MEDIA, Facultatea de Jurnalism și Științele Comunicării (FJSC)

Proiectul “CIVIS Media - Tineri jurnaliști stagiaari în organizații civice” a fost finanțat de UNIUNEA EUROPEANĂ prin Programul Phare Societate Civilă, componenta Educație Civică. Mass-media Independentă și a fost derulat de CENTRAS – Centrul de Asistență pentru Organizații Neguvernamentale în parteneriat cu Fundația StartMedia și Facultatea de Jurnalism și Științele Comunicării din Universitatea București. Proiectul s-a adresat studenților în jurnalism în cadrul facultăților de profil din țară, viitori jurnaliști profesioniști.

Principalele activități au fost:

- organizarea a două seminarii despre rolul și locul educației civice în societatea românească și despre posibilități de promovare a practicilor civice în și prin presă,
- organizarea unei sesiuni de practică în ONG-uri pentru 25 de studenți în jurnalism,
- elaborarea și promovarea a 25 de materiale de presă despre ONG-urile gazdă, promovate în presă și facultățile de profil prin internet, promovare, direct și prin 200 de CD-uri multimedia conținând produsele realizate de studenți precum și o secțiune teoretică despre principiile și valorile civice.

Relația ONG - mass-media a fost mereu atât în atenția sectorului asociativ cât și în atenția finanțatorilor, până acum accentul punându-se pe creșterea capacităților organizațiilor neguvernamentale de a crea, menține și îmbunătăți relația cu jurnaliștii.

Eforturile organizațiilor neguvernamentale de a-și promova rezultatele, principiile și valorile după care acționează s-au lovit însă de multe ori de scutul dezinteresului presei față de subiectele ONG, dezinteres cauzat de mai mulți factori:

- necunoașterea modului de organizare și funcționare a unei organizații civice
- lipsa unor experiențe personale pozitive în domeniul acțiunilor asociative;

CENTRAS

Centrul de Asistență pentru Organizații Neguvernamentale

Bd.Nicolae Balcescu nr.25, ap.14, et. 7, Sector 1, București, România
Tel: (021) 2230010, 2230011, Fax: (021) 2230012, E-mail: office@centras.ro

- amplificarea funcției de divertisment a presei, în detrimentul funcției de informare;
- efectul campaniilor de presă legate de scutirile de taxe vamale, pedofilie, adopții ilegale etc.

Proiectul "CIVIS MEDIA" a reprezentat o acțiune complementară practicii în presă, activitățile din cadrul proiectului (stagiul, producția media, concurs cu premii la nivel național) speculând dorința de experiență de lucru, de informații noi, de cunoștințe probate practic și nu în ultimul rând de competiție ale studenților în general și ale studenților în jurnalism în special. Proiectul de stagiul a fost o activitate pilot și va putea fi reluat și de alte facultăți de jurnalism precum și de instituții media de orice fel.

Obiectivele proiectului:

1. Implicarea a 25 de studenți în jurnalism în promovarea proiectelor civice derulate de organizații neguvernamentale.
2. Asigurarea accesului la informații despre educația civică și despre rolul organizațiilor din domeniul educației civice pentru 200 de studenți în jurnalism.
3. Promovarea în mass-media a 25 de organizații civice active sau care derulează proiecte de succes care promovează valori sau practici civice.

În cadrul proiectului au fost realizate:

- o pagină web situată la adresa www.centras.ro/civismedia
- CD-ul multimedia « CIVIS MEDIA » (400 buc)
- 2 numere speciale ale revistei « Atitudini » dedicate proiectului (1 x 20 pagini, 1 x 48 pagini. 2 x 1000buc) (vezi dosar promovare)

Rezultatele obținute

1. 25 de studenți în jurnalism au căpătat experiență în lucrul direct cu ONG-uri, 24 dintre aceștia optând pentru promovarea proiectelor civice derulate de organizații neguvernamentale și pentru continuarea, ca voluntari sau ca promotori, a relației cu organizațiile gazde. 1 singur student nu a finalizat proiectul, din motive de sănătate.
2. 25 de organizații civice sau cu proiecte care promovează valori și practici civice au fost promovate în mass-media prin materiale de presă realizate de tineri jurnaliști.
3. 200 de tineri studenți din 16 facultăți de jurnalism au acces la informații despre rolul mass-media în promovarea civismului și a valorilor și practicilor civice și despre rolul și activitatea organizațiilor din domeniul educației civice, prin intermediul paginii de web și a materialelor

CENTRAS

Centrul de Asistență pentru Organizații Neguvernamentale

Bd.Nicolae Balcescu nr.25, ap.14, et. 7, Sector 1, București, România
Tel: (021) 2230010, 2230011, Fax: (021) 2230012, E-mail: office@centras.ro

- multimedia produse in cadrului proiectului si existente în bibliotecile facultăților de profil.
4. 50 de jurnaliști din mass media locală si centrala au acces la informatii despre ong-uri care promovează valori si practici civice prin intermediul materialelor produse in cadrul proiectului.
  5. 850 de organizatii neguvernamentale au acces la articolele produse de studenții stagieri în cadrul proiectului, prin intermediul numerelor speciale ale revistei „Atitudini”.

Impactul proiectului

Proiectul « CIVIS MEDIA » a produs primii 24 de viitori jurnaliști profesioniști cu experiență practică, nemijlocită în organizatii neguvernamentale care promovează valori și acțiuni civice.

Iată câteva dintre declarațiile studenților care au participat la proiect :

- „Prin cuvinte, am putut convinge lumea că ONG-urile nu sunt o groapa în care se scurg fondurile europene ci o mână de ajutor pentru om, pentru comunitate, pentru întreaga societate democratică.” - Cristina Cucu, Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” – Iași, Premiul I
- Acest proiect mi-a dat ocazia să-mi conștientizez un alt domeniu în care pot activa cu plăcere, un domeniu la fel de nobil ca jurnalismul. Am pătruns dincolo de clișeele despre organizațiile neguvernamentale și, o spun cu toată sinceritatea, am prins gustul. - Daniel Iftene, Universitatea „BABEȘ -BOLYAI” din Cluj Napoca
- Participând la acest proiect, am reușit să aflu mult mai multe lucruri despre ce înseamnă o organizație neguvernamentală și societatea civilă. Sper că participarea la mea la acest proiect, prin articolul pe care l-am redactat, să îi ajute și pe alții să înțeleagă și să conștientizeze cât de importantă este o societate civilă activă. - Ionuț Măiță, Universitatea București.
- Am învățat ce e un ONG, ce e muncă în echipă și am întâlnit niște oameni foarte interesanți și deștepți. M-am distrat, a fost super ok și chiar am învățat ceva. Sper că și ceilalți s-au simțit la fel de bine că și mine și ne vedem la mare! - Roxana Șmil Bobouțanu, Universitatea București
- Contactul cu lumea celor care acționează non-profit m-a învățat ce înseamnă altruismul, interesul față de semenii, dar și lucrul în echipă și deschiderea spre comunicare. Cred cu tărie ca programul CIVIS MEDIA

CENTRAS

Centrul de Asistență pentru Organizații Neguvernamentale

Bd.Nicolae Balcescu nr.25, ap.14, et. 7, Sector 1, București, România

Tel: (021) 2230010, 2230011, Fax: (021) 2230012, E-mail: office@centras.ro

trebuie reluat. Ar fi o mare pierdere pentru ceilalți studenți la jurnalism. Experiența este unică.- Delia Țundrea, Universitatea București

- Am conștientizat importanța „spiritului civic” în comunitatea în care trăiești și cât de mult contează pasiunea și entuziasmul în tot ceea ce faci; dar și indiferența oamenilor, nepăsarea și am realizat că nu putem să ne plângem de neimplicarea lor în viața cetățenească, dacă nu îi învățăm ce înseamnă. - Cristina Vasilescu, Universitatea din Pitești

CENTRAS

Centrul de Asistență pentru Organizații Neguvernamentale

Bd. Nicolae Balcescu nr.25, ap.14, et. 7, Sector 1, București, România
Tel: (021) 2230010, 2230011, Fax: (021) 2230012, E-mail: office@centras.ro

Forumul Național al Organizațiilor Neguvernamentale din România – ediția a IX-a

Autonomia sectorului neguvernamental

Finațator: Ambasada Republicii Franceze în România

Sponsor: Oriflame

Perioadă: 22 – 25 aprilie 2004

Parteneri: Institutul Francez, Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile, Centrul pentru Jurnalism Independent, Agenția de Monitorizare a Presei „Academia Cațavencu”, Agenția pentru Informarea și Dezvoltarea Organizațiilor Neguvernamentale Timiș

„Forumul Național al Organizațiilor Neguvernamentale” este cel mai prestigios eveniment anual al sectorului non-profit din România.

A noua ediție a Forumului a fost organizată în 2004 de Centrul de Asistență pentru Organizații Neguvernamentale - CENTRAS, în parteneriat cu Ambasada Republicii Franceze la București și în cooperare cu Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile, Centrul pentru Jurnalism Independent, Agenția de Monitorizare a Presei “Academia Cațavencu” și rețeaua centrelor regionale de resurse pentru ONG-uri.

Evenimentul a avut loc în perioada de 22-25 aprilie a.c. la București și a fost găzduit de Institutul Francez. Au fost prezenți 230 de participanți din partea a ONG-urilor din România (peste 180), din Franța și Statele Unite ale Americii, autorităților publice, Ambasadelor statelor membre ale Uniunii Europene și a unor instituții internaționale în România.

Ca fiecare Forum ONG și cel din 2004 a avut o temă privilegiată: autonomia sectorului neguvernamental. De ce? Pentru că modificările legislative din 2003 – schimbarea regimului juridic al asociațiilor și fundațiilor și transformarea ONG-urilor în potențial finanțator al partidelor politice - au fost percepute ca amenințări serioase la această autonomie, iar un număr de alte inițiative ale administrației ne-au determinat să propunem acest subiect spre discuție în cadrul Forumului.

Unul dintre rezultatele pe care ni le-am dorit a fost să oferim clasei politice posibilitatea de a-și defini, într-un an electoral deosebit de important prin miza integrării europene, o poziție netă în raport cu societatea civilă din România, poziție care să fie congruentă cu valorile bunei guvernări, așa cum au fost ele definite în Carta guvernării europene.

CENTRAS

Centrul de Asistență pentru Organizații Neguvernamentale

Bd.Nicolae Balcescu nr.25, ap.14, et. 7, Sector 1, București, România
Tel: (021) 2230010, 2230011, Fax: (021) 2230012, E-mail: office@centras.ro

Am beneficiat și de experiența acelor țări ale Uniunii Europene care au construit modele viabile de parteneriat cu organizațiile neguvernamentale. Ambasadori ai acestor state și reprezentanți ai unor instituții internaționale în România au acceptat să ne onoreze cu participarea la lucrările Forumului.

Ne dorim ca Forumul să reprezinte atât un moment de reflecție cât și oportunitatea inițierii unor proiecte de acțiune menite să dezvolte autonomia și solidaritatea organizațiilor societății civile. Trei teme majore au fost abordate în plen și în ateliere:

- Autonomia sectorului neguvernamental în raport cu societatea politică și cu administrația
- Resursele pentru comunitatea nonprofit: o condiție pentru independență și sustenabilitate
- Responsabilitatea socială a firmelor

Excelența Sa, Dl Jonathan Scheele, Șeful Delegației Comisiei Europene în România, prezent la Forum, a declarat: *„Avem convingerea că veți găsi resurse și soluții pentru a vă dezvolta autonomia și pentru a vă asigura că principiile independenței și neutralității vor continua să vă guverneze activitatea. Viitorul sectorului ONG este în primul rând în mâinile ONG-urilor”*.

CENTRAS

Centrul de Asistență pentru Organizații Neguvernamentale

Bd.Nicolae Balcescu nr.25, ap.14, et. 7, Sector 1, București, România
Tel: (021) 2230010, 2230011, Fax: (021) 2230012, E-mail: office@centras.ro

Centrul de Resurse pentru organizatiile neguvernamentale din domeniul protectiei copilului

Solicitant: Fundația Serviciilor Sociale Bethany

Parteneri: Direcția de Asistență Socială pentru Copil și Familie; Centrul de Asistență pentru Organizații Neguvernamentale – Centras București

Finanțator: Uniunea Europeană prin Programul PHARE-Societate Civilă RO 0104.03

Scopul proiectului este de a dezvolta un centru de resurse care să sprijine dezvoltarea organizațiilor neguvernamentale și non-profit care activează în domeniul protecției copilului în județul Iași.

Grupurile țintă cărora li se adresează proiectul sunt: organizațiile neguvernamentale din județul Iași, voluntarii care prin implicarea lor contribuie la dezvoltarea sectorului ONG, beneficiarii de servicii sociale din cadrul sistemului de protecție a copilului și comunitatea locală.

Principalele activități desfășurate în cadrul proiectului sunt: realizarea bazei de date cu organizațiile active în protecția copilului, identificarea necesităților de instruire pentru organizațiile din grupul țintă, furnizarea de servicii de informare și asistență, dezvoltarea de programe de instruire, desfășurarea de campanii de promovare a organizațiilor neguvernamentale. Comunitatea este implicată în dezvoltarea sectorului prin intermediul voluntarilor instruiți să ofere servicii atât organizațiilor cât și beneficiarilor acestora.

Obiectivele proiectului au fost:

1. Dezvoltarea unui sistem de monitorizare a informațiilor referitoare la ONG-urile active în domeniul protecției copilului.
Proiectul și-a propus să realizeze o bază de date cu organizațiile neguvernamentale din domeniul propus și un ghid ONG care să cuprindă informațiile înregistrate în baza de date.
2. Furnizarea de servicii de informare și consultanță în 5 domenii de interes.
Proiectul își propune să furnizeze servicii de informare și consultanță în domeniul asistenței sociale specifice protecției copilului, al managementului organizațional, al managementului sistemului informațional, al identificării de resurse de finanțare și în cel al înființării de noi organizații neguvernamentale.

CENTRAS

Centrul de Asistență pentru Organizații Neguvernamentale

Bd.Nicolae Balcescu nr.25, ap.14, et. 7, Sector 1, București, România
Tel: (021) 2230010, 2230011, Fax: (021) 2230012, E-mail: office@centras.ro

3. Dezvoltarea unui program comprehensiv de instruire structurat în 4 module de training.

Proiectul va dezvolta un modul de training în domeniul asistenței sociale specifice protecției copilului, un modul de training în management și marketing organizațional, un modul de training în managementul sistemului informațional și un modul de training pentru managementul voluntarilor.

4. Promovarea ONG-urilor active în sistemul de protecție a copilului la nivelul județului Iași

Proiectul își propune să inițieze și să dezvolte o campanie de conștientizare a autorităților publice, a mediului de afaceri și a comunității pe ansamblu asupra importanței dezvoltării societății civile.

5. Promovarea conceptului de voluntariat la nivelul comunității județului Iași

Proiectul își propune să promoveze implicarea resurselor umane voluntare în activitățile curente ale ONG-urilor în vederea sprijinirii sustenabilității lor pe termen lung.

Întrucât unul dintre obiectivele proiectului a fost oferirea de consultanță și informare în 5 domenii de interes în cadrul Centrului de Resurse, Fundația Bethany a cooptat pentru asistență de specialitate CENTRAS și Direcția de Asistență Socială pentru Copii și Familiei.

Astfel, CENTRAS a acordat consultanță de specialitate și a susținut mai multe sesiuni de instruire pe următoarele teme: atragere de fonduri, managementul resurselor umane, managementul proiectelor și management financiar, management de voluntari și relații publice.

CENTRAS a identificat nevoile de training ale organizațiilor înregistrate în baza de date a Centrului de Resurse, pentru fiecare domeniu de instruire pe care centrul de resurse îl acopera: asistența socială, management și marketing organizațional, managementul sistemului informațional, managementul voluntarilor. Identificarea nevoilor s-a realizat prin intermediul chestionarelor trimise prin email și posta la 87 ONG-uri din totalul de 94 existente în baza de date CR.

CENTRAS București a decis, în baza opțiunilor de training menționate de ONG-uri în chestionare, curricula pe fiecare modul de curs a câte 2 zile fiecare:

- Strângere de fonduri și scrierea propunerilor de finanțare
- Lucrul în echipă și introducerea în managementul resurselor umane
- Marketing și relații publice
- Management de proiect și management financiar

CENTRAS

Centrul de Asistență pentru Organizații Neguvernamentale

Bd.Nicolae Balcescu nr.25, ap.14, et. 7, Sector 1, București, România
Tel: (021) 2230010, 2230011, Fax: (021) 2230012, E-mail: office@centras.ro

- Managementul voluntarilor
- Evaluarea proiectelor de intervenție socială și managementul sistemului informațional
- Asistență socială – problematica copiilor cu nevoi speciale și dezvoltarea deprinderilor de viață independentă pentru tinerii din centrele de plasament

Rezultate:

- au fost instruite 47 de organizații active în domeniul protecției copilului, care au beneficiat de informații consiliere și instruire gratuite
- 32 de ONG-uri reprezentative au beneficiat de sesiuni de instruire având ca tematică managementul
- au fost recrutați și instruiți 100 de voluntari pentru lucrului cu ONG-urile
- Au avut loc 8 cursuri organizate de Centrul de Resurse în parteneriat cu Centras Bucuresti și Direcția de Asistență Socială pentru Copil și Familie Iași:
  - Scrierea propunerilor de finantare si strangere de fonduri;
  - Lucrul in echipa si introducerea in managementul resurselor umane.
  - Managementul de proiect si managementul financiar
  - Managementul voluntarilor
  - Dezvoltarea deprinderilor de viata independenta la adolescenti si tineri
  - Relatii publice si marketing pentru ONG-uri
  - Evaluarea proiectelor de interventie sociala si managementul informatiei
  - Reabilitarea copiilor cu dizabilitati
  - s-au realizat materiale de curs pentru fiecare sesiune de instruire.

Au fost reprezentate **35** ONGuri, pe parcursul a **28** ore de pregatire li au fost instruite **111** persoane

Evaluarea cursurilor a fost realizata de catre organizatori pe baza chestionarelor completate de catre participanti.

CENTRAS

Centrul de Asistență pentru Organizații Neguvernamentale

Bd.Nicolae Balcescu nr.25, ap.14, et. 7, Sector 1, București, România
Tel: (021) 2230010, 2230011, Fax: (021) 2230012, E-mail: office@centras.ro

Să învățăm parteneriatul!

Finanțator: Balkan Trust for Democracy

Perioada de derulare: iulie 2004 - februarie 2005

Proiectul

Proiectul „Să învățăm parteneriatul” („Learning Partnership”) s-a desfășurat în perioada iulie 2004 - februarie 2005 și a fost finanțat de Balkan Trust for Democracy. Obiectivul său principal a fost creșterea capacității instituționale și umane de relaționare cu administrația a 48 de organizații neguvernamentale (ONG) din țară – câte șase din fiecare regiune de dezvoltare. A urmărit creșterea contribuției ONG-urilor la procesul reformei și încurajarea dialogului dintre ONG-uri și administrația publică locală (APL) dintr-o perspectivă orientată pe rezolvarea problemelor comunității.

Organizațiile beneficiare au primit vizita uneia din persoanele resursă care au format echipa de experți a proiectului. Cu această ocazie a fost elaborat instrumentul de auto-evaluare a capacității de parteneriat a organizației. Asistența oferită la nivel local a fost dublată de asistență electronică furnizată prin intermediul grupului de discuții learningpartnership@yahoogroups.com. Acest grup rămâne și în viitor dedicat temei parteneriatului APL – ONG.

Un element inovator a fost cercetarea întreprinsă la nivelul administrației locale – îndeosebi a responsabililor de relația cu ONG-urile, pe tema „Imaginea ONG-urilor în administrația publică locală”. Studiul a fost finalizat în februarie 2005.

Cercetarea

Ideea studiului „**Imaginea organizațiilor neguvernamentale în administrația publică locală**” a pornit de la solicitările organizațiilor beneficiare ale programului „Să învățăm parteneriatul!” care au dorit să afle răspunsul la întrebări referitoare la cum percepe administrația ONG-urile, întrebări pe care le-am putea sintetiza sub formula „Ce crede administrația locală despre ONG-uri?”.

Studiul și-a propus să fie un punct de plecare pentru un dialog care țintește spre depășirea problemelor de comunicare și percepție identificate în relația administrație publică locală (APL) – ONG-uri. Chestionarul adresat funcționarilor publici s-a concentrat îndeosebi pe aspecte legate de opinie și viziune, nu pe diagnoza stării actuale a parteneriatului APL- ONG. Ipotezele formulate au ținut mai mult de o anumită atitudine a funcționarilor și de un anumit mod de selecție sau evaluare a ONG-urilor.

CENTRAS

Centrul de Asistență pentru Organizații Neguvernamentale

Bd.Nicolae Balcescu nr.25, ap.14, et. 7, Sector 1, București, România
Tel: (021) 2230010, 2230011, Fax: (021) 2230012, E-mail: office@centras.ro

Metodologia

140 chestionare trimise. Metoda de transmitere: pe e-mail, în atenția responsabilului de relația cu ONG-urile. În unele cazuri, prin fax. **Rată de răspuns:** 41,42% . **Perioada de aplicare** a chestionarului: în două serii, între 12 noiembrie și 7 decembrie 2004.

Participanții la întâlniri au considerat că principalele elemente privind relaționarea ONG-APL sunt următoarele:

- Parteneriatul nu este înțeles nici conceptual nici metodologic la fel de cele două părți. Definițiile cu care administrația și ONG-urile lucrează sunt diferite. ONG-urile pun accent într-un parteneriat pe ideea ca fondurile să fie aduse de ambele părți, în timp ce administrația consideră că este suficient ca părțile să se întâlnească o dată pentru a planifica activitățile și, în rest, doar să mai participe la evenimente.
- Personalizarea parteneriatelor. Participanții au arătat că, în general, nu există parteneriat instituționalizat. Acolo unde există parteneriate, ele se bazează pe relații personale. Când persoana dispăre, și relația piere – fapt valabil pentru ambele părți.
- Acolo unde există, parteneriatele sunt în majoritatea cazurilor inițiate de ONG-uri. Administrația are încă puține de spus în dezvoltarea colaborării dintre sectorul guvernamental și cel neguvernamental, cu o atitudine mai degrabă reactivă decât proactivă.
- Nu există proceduri comune de lucru în relația ONG – APL, ceea ce duce de multe ori la probleme de comunicare și la întârzieri datorate formalităților specifice.

O concluzie a participanților a fost că, de multe ori, nici administrația nici ONG-urile nu sunt pregătite pentru parteneriat. De pildă, administrației îi lipsesc de multe ori voința politică, o persoană de contact pentru ONG-uri sau disponibilitatea de a investi resurse – alocarea de spații, de fonduri etc. În același timp, ONG-urile ar avea mare nevoie de o planificare strategică pe unu-doi ani, care să reprezinte un punct de pornire pentru colaborarea cu autoritățile locale. Ar mai fi utilă elaborarea unei oferte clare de parteneriat, în care organizația să arate ce are mai bun și ce contribuție poate aduce în cadrul unor proiecte comune (resurse umane, expertiză, echipe de voluntari, modele de servicii, baze de date etc.)

Rezultate:

Vor putea fi consultate după închiderea proiectului pe site-ul CENTRAS, www.centras.ro. Tot atunci va fi scoasă de sub tipar și distribuită broșura „Ghid pentru parteneriatul public-privat”

CENTRAS

Centrul de Asistență pentru Organizații Neguvernamentale

Bd.Nicolae Balcescu nr.25, ap.14, et. 7, Sector 1, București, România
Tel: (021) 2230010, 2230011, Fax: (021) 2230012, E-mail: office@centras.ro

“Atitudini” Revista organizațiilor neguvernamentale din România

Finantator: Autofinanțare, abonamente
Perioada: ianuarie – decembrie 2004

Atitudini este o alternativă la presa de senzație, abordând domenii “marginalizate” în general de publicațiile comerciale: drepturile omului, mediul, proiectele pentru tineret sau cultură, voluntariatul, dar și informații și proiecte din zona socială (asistență socială, protecția copilului etc).

În paginile ei sunt prezentate strategiile organizațiilor finanțatoare, oferte de finanțare, posibilități de parteneriat, modele de succes, bune practici, precum și informații din domeniul financiar și al legislației pentru ONG-uri.

Pentru cei ce se consideră parte a societății civile, “Atitudini” are triplul rol de resursă informațională, de instrument de lucru și de “portal” al organizațiilor neguvernamentale românești, revista fiind permanent deschisă sugestiilor și comentariilor cititorilor săi.

În 2004, “Atitudini” a continuat rubricile sale consacrate: social, finanțări-finanțatori, parteneriat, mediu, tineret, cultură, voluntariat, financiar, legislație etc.

Rezultate:

Ca noutate, în cadrul rubricii “Imagine” au fost realizate interviuri cu numeroase personalități din alte sectoare decât cel non-profit: Leonard Miron, Robert Turcescu, Cristian Țopescu, Victor Roncea, arh.Arpad Zachi, Dan C. Mihăilescu. Au fost realizate 12 portrete ale unor personalități din sectorul neguvernamental. Totodată, “Atitudini” a găzduit în paginile sale evenimente importante ale sectorului cum ar fi Forumurile Județene sau Gala Societății Civile și a abordat subiecte acum extrem de actuale cum ar fi refacerea centrului istoric al Bucureștiului (articol apărut sub semnătura arh. Corvin Cristian)

Revista s-a distribuit în acest an atât către abonații săi cât și către biblioteci, instituții de presă sau organizații neguvernamentale aflate într-o situație financiară dificilă, acoperind (din punct de vedere geographic) toate zonele țării.

CENTRAS

Centrul de Asistență pentru Organizații Neguvernamentale

Bd.Nicolae Balcescu nr.25, ap.14, et. 7, Sector 1, București, România
Tel: (021) 2230010, 2230011, Fax: (021) 2230012, E-mail: office@centras.ro

Numărul persoanelor din colectivul de redacție (1 angajat cu normă întreagă și 2 angajați cu jumătate de normă) este mai mic decât numărul unei echipe profesioniste de la o revistă lunară (chiar a scăzut în comparație cu anii anteriori). Pe parcursul anului, echipa de bază a mai fost completată de voluntari de la Facultatea de Jurnalism și Comunicare Socială din cadrul Universității București.

Una dintre preocupările noastre principale în anul 2004 a fost continuarea eforturilor pentru autosuținerea revistei. Totuși, din cauza lipsei de fonduri în sector, banii obținuți din abonamente nu au acoperit decât 20% din costurile de producție.

Revista are 32 de pagini, apare lunar în 1500 de exemplare și se distribuie prin poștă sau direct la sediul CENTRAS.

CENTRAS

Centrul de Asistență pentru Organizații Neguvernamentale

Bd.Nicolae Balcescu nr.25, ap.14, et. 7, Sector 1, București, România
Tel: (021) 2230010, 2230011, Fax: (021) 2230012, E-mail: office@centras.ro

Membrii Consiliului de Administrație al CENTRAS

- Dorin Tudoran, Presedinte
- Mircea Toma, Vice Presedinte
- Adrian Badila, Membru
- Victor Babiuc, Membru
- Silviu Jecu, Membru
- Luminita Petrescu, Membru
- Juliana Geran Pilon, Membru
- Richard Soudriette, Membru
- Mariana Stoica, Membru
- Alexandru Tasnadi, Membru

Angajați CENTRAS

Viorel Micescu, Director Executiv
Laurențiu Vasilescu, Director Financiar și Administrativ
Ioana Olteanu, Director Programe
Ion Olteanu, Coordonator Proiecte
Dana Ilea, Coordonator Proiect
Sînziana Olteanu, Coordonator Proiect
Mariana Sterea, Asistent Manager
Mugurel Mărgărit, Asistent Proiect